

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Plan-MER bij structuurvisie Vianen

projectnr. 234367

revisie 02

31 januari 2011

Opdrachtgever

Gemeente Vianen

Postbus 46

4130 EA Vianen

datum vrijgave

31 januari 2011

beschrijving revisie 02

definitief

goedkeuring

dr. ir. L. Runia

vrijgave

ing. C.H.A. Helmes

Inhoud	blz.
1 Inleiding	2
1.1 Achtergrond en aanleiding.....	2
1.2 Waarom een plan-m.e.r.?	2
1.3 Doel van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.....	4
1.4 Leeswijzer	5
2 Structuurvisie Vianen.....	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Hoofdlijnen structuurvisie	6
2.3 Woningbouwontwikkelingen	8
2.4 Bedrijventerreinontwikkelingen.....	13
2.5 Infrastructurele ontwikkelingen.....	13
2.6 Ontwikkelingen rond natuur, landschap en water	15
2.7 Voorzieningenontwikkelingen.....	16
2.8 Reikwijdte plan-MER	17
2.9 Planproces woningbouwlocatie Hoef en Haag.....	17
3 Beoordelingsmethodiek.....	19
3.1 Referentiesituatie.....	19
3.2 Beoordelingsmethodiek.....	19
3.3 Effectenbeoordeling	21
4 Procedure	23
4.1 Betrokkenen.....	23
4.2 Stappen plan-m.e.r.	23
4.3 Inhoud plan-MER.....	25
4.4 Planning	25

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

Het ruimtelijk beleid van de gemeente Vianen tot 2015 is vastgelegd in de structuurvisie Vianen 2015, vastgesteld door de gemeenteraad op 28 april 2005. De structuurvisie geeft het beleidsvoornemen weer voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente voor de periode tot 2005-2015 en bevat in het bijzonder locaties in de gemeente waar gebouwd wordt of gaat worden. Daarnaast vormt de visie het toetsingskader voor initiatieven en planvorming op het gebied van de ruimtelijke ordening binnen de gemeente.

Op 12 januari 2010 is door de gemeenteraad het besluit genomen de structuurvisie te actualiseren. Actualisatie is enerzijds nodig om de structuurvisie Wro-proof te maken: de structuurvisie dient te voldoen aan de Wet ruimtelijke ordening die per 1 juli 2008 in werking is getreden. Anderzijds wordt in de structuurvisie één locatie nader uitgewerkt: de woningbouwlocatie Hoef en Haag ten oosten van de kern Vianen en de A27. De gemeente wenst in de geactualiseerde structuurvisie de locatiekeuze van Hoef en Haag nader te onderbouwen en de inrichting op hoofdlijnen te verankeren.



Figuur 1.1 Plangebied en omgeving (bron ondergrond: Googlemaps, 2010)

De gemeente heeft er voor gekozen, gekoppeld aan de structuurvisie Vianen, een plan-m.e.r.-procedure, te doorlopen.

1.2 Waarom een plan-m.e.r.?

M.e.r.-plicht

De structuurvisie is kaderstellend voor mogelijke m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. Vooralnog voorziet de structuurvisie niet in ontwikkelingen die direct als m.e.r.-plichtig moeten worden aangemerkt. Een mogelijk m.e.r.-plichtige activiteit die in de structuurvisie wordt opgenomen is de realisatie van woonwijk Hoef en Haag, waarvan, afhankelijk van de gekozen invulling, het aantal woningen de m.e.r.-plichtige grens benadert.

Conform het huidige Besluit m.e.r. 1994, gewijzigd 2009 [VROM, 2009] is de ontwikkeling van een woonwijk m.e.r.-plichtig bij 2.000 of meer woningen buiten de bebouwde kom. Naar verwachting zal het gebied een ruimtelijke invulling bieden voor maximaal 1.800 woningen, waardoor de ontwikkeling niet direct m.e.r.-plichtig is. De gemeente wenst echter dat de proceduregang van Hoef en Haag zorgvuldig verloopt en dat bij de planvorming ten aanzien van de inrichting van het woongebied weloverwogen wordt omgegaan met milieu-aspecten. Gezien deze redenen is besloten, ondanks dat de woningbouw niet direct m.e.r.-plichtig is, een volledige plan-m.e.r.-procedure toe te passen.

Naast de plan-m.e.r.-plicht die geldt wanneer de structuurvisie kaderstellend is voor besluit-m.e.r.-plichtige activiteiten, kan een plan ook plan-m.e.r.-plichtig zijn als voor geplande activiteiten een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet moet worden uitgevoerd. Het verrichten van een passende beoordeling houdt in dat gericht en toegespitst onderzoek moet worden gedaan naar aantasting van significante natuurwaarden van een beschermd natuurgebied, zoals Natura 2000-gebieden. Een eerste inschatting is dat de ontwikkelingen uit de structuurvisie geen effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden hebben (zie de tekstbox). Er is daarom geen passende beoordeling nodig. In het plan-MER wordt dit verder gemotiveerd.

Het plan-MER biedt een hulpmiddel om de beleidskeuzes in de structuurvisie te onderbouwen en de alternatieven zorgvuldig tegen elkaar af te wegen. Bovendien dient het instrument, dat twee inspraakmomenten bevat, als communicatiemiddel met overheden (o.a. Rijkswaterstaat, provincie Utrecht en buurgemeenten), omwonenden en overige belanghebbenden.



Koppeling plan-MER aan structuurvisie Vianen

De m.e.r. staat niet op zich zelf. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan het eerste ruimtelijk besluit dat de realisatie van een voorgenomen m.e.r.-plichtige activiteit mogelijk maakt. Het eerst concrete ruimtelijke besluit is het besluit tot vaststelling van de structuurvisie Vianen door de gemeenteraad van Vianen. Derhalve wordt het plan-MER gekoppeld aan de structuurvisie Vianen. Het plan-MER heeft dan ook betrekking op het gehele plan, dus niet alleen op de mogelijk m.e.r.-plichtige activiteit, de realisatie van woonwijk Hoef en Haag. Het sluit daarmee aan op het detailniveau van de structuurvisie.

Parallel aan het opstellen van het plan-MER en de ontwerp-structuurvisie Vianen wordt de planvorming van woonwijk Hoef en Haag uitgewerkt in een globaal stedenbouwkundig plan voor Hoef en Haag, ook wel aangeduid als Masterplan. Aan het Masterplan kan formeel gezien geen plan-m.e.r. worden gekoppeld, omdat het Masterplan geen planvorm is die wettelijk of bestuursrechtelijk verplicht is conform de Wet ruimtelijke ordening. Niettemin ondersteunt de plan-m.e.r. de totstandkoming van het Masterplan voor Hoef en Haag (zie verder § 2.9).

Terminologie

Met de afkorting m.e.r. bedoelen we de gehele procedure van de milieueffectrapportage, zoals vastgelegd in de Wet milieubeheer.

Met MER bedoelen we het uiteindelijke milieueffectrapport waarin de milieueffecten van meerdere alternatieven van een voorgenomen activiteit onderzocht, vergeleken en beoordeeld worden.

Start procedure

De plan-m.e.r. start met een openbare kennisgeving. De openbare kennisgeving bestaat uit de aankondiging van het College van burgemeester en wethouders dat zij het voornemen heeft om een structuurvisie Vianen op te stellen en daarbij ter ondersteuning van de besluitvorming een plan-m.e.r. doorloopt.

Na de publicatie van de openbare kennisgeving moet de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER worden bepaald. Voor deze plan-m.e.r. is gekozen voor het opstellen, publiceren en ter inzage leggen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

1.3 Doel van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft als doel informatie te verschaffen over de opzet en inhoud van het plan-MER behorende bij de Structuurvisie Vianen. Dat wil zeggen dat in deze notitie wordt aangegeven wat (reikwijdte) en op welke manier (detailniveau) er in het plan-MER zal worden onderzocht. Reeds gemaakte keuzes worden onderbouwd, zoals de locatiekeuze van de woningbouw op de locatie Hoef en Haag. Daarnaast dient de Notitie Reikwijdte en Detailniveau om belanghebbenden te informeren over de manier waarop de milieueffecten van de ontwikkelingen die de structuurvisie mogelijk maakt, onderzocht en beschreven zullen worden.

U kunt uw schriftelijke reactie onder vermelding van 'Zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau Plan-MER Structuurvisie Vianen' sturen aan:

College van B & W van de gemeente Vianen
T.a.v. dhr. H. Ariaans
Postbus 46
4130 EA Vianen

De zienswijzen op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau worden gebruikt als input voor de te hanteren reikwijdte en detailniveau van de vervolgfase van de plan-m.e.r.-procedure (plan-MER). Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de vervolgprocedure van de plan-m.e.r.

1.4 Leeswijzer

In deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt het volgende weergegeven:

- § In hoofdstuk 2 komen de hoofdlijnen van de nieuwe structuurvisie aan bod. Op basis daarvan is de bandbreedte van de ontwikkelingen die in het plan-MER worden onderzocht weergegeven, oftewel de reikwijdte van het plan-MER (scoping van het plan-MER);
- § Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de beoordelingsmethodiek van de effecten van de alternatieven, incl. het detailniveau van de effectenbeoordeling in het plan-MER;
- § Hoofdstuk 4 biedt ten slotte een overzicht van de gehele plan-m.e.r.-procedure en de opzet van het plan-MER.

2 Structuurvisie Vianen

2.1 Inleiding

Zoals weergegeven in §1.1 is het huidige ruimtelijk beleid van de gemeente Vianen tot 2015 vastgelegd in de structuurvisie Vianen 2015. In de nieuwe structuurvisie Vianen wordt het toekomstbeeld van Vianen tot 2030 vastgelegd. Binnen de bandbreedte van dat toekomstbeeld kunnen naast de ontwikkeling van woningbouwlocatie Hoef en Haag andere ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Relevante ruimtelijke ontwikkelingen moeten op hun milieueffecten worden beoordeeld.

Dit hoofdstuk beschrijft de ruimtelijke ontwikkelingen die mogelijk zijn beoogd in de nieuwe structuurvisie en de relatie van de ontwikkelingen met het plan-MER. In de paragrafen 2.3 t/m 2.7 zijn de relevante ruimtelijke ontwikkelingen thematisch behandeld en de aandachtspunten voor het plan-MER weergegeven. Het hoofdstuk sluit af met een paragraaf (2.8) waarin de reikwijdte van het plan-MER is weergegeven.

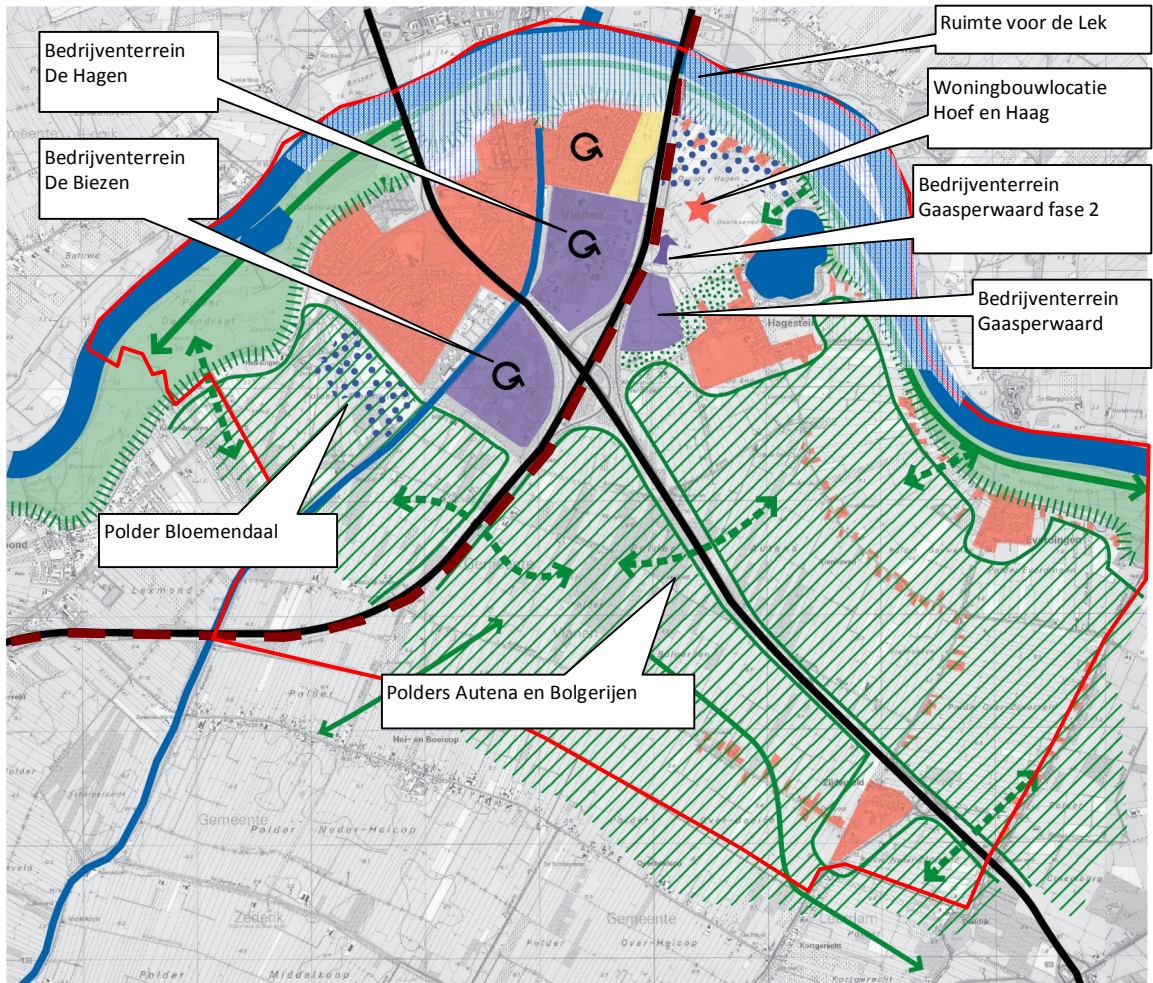
2.2 Hoofdpijnen structuurvisie

Het doel van de actualisatie van de structuurvisie Vianen is de structuurvisie Wro-proof te maken en de keuze van Hoef en Haag als woningbouwlocatie nader uit te werken en te verankeren in het ruimtelijk beleidskader van de gemeente Vianen.

Vertrekpunt voor het actualiseren van de structuurvisie vormt de huidige structuurvisie Vianen 2015 die op 28 april 2005 door de gemeenteraad is vastgesteld. In de structuurvisie is een visie tot 2015 en een doorkijk na 2015 weergegeven. De doorkijk na 2015 vormt de hoofdlijn van de nieuwe structuurvisie Vianen 2030 en derhalve de basis voor de milieubeoordeling van de structuurvisie.

De doorkijk na 2015 omvat de ontwikkeling van de locatie Hoef en Haag met woningbouw en van het gebied Gaasperwaard met bedrijvigheid, de herstructurering en transformatie van bedrijventerrein De Biezen - De Hagen en aandacht voor natuur, landschap en water (zie figuur 2.1). De nieuwe structuurvisie zal op hoofdpijnen deze visie verder uitwerken in een visie tot 2030.

In de volgende paragrafen komen naast de ruimtelijke ontwikkelingen na 2015 uit de huidige structuurvisie de overige beoogde ontwikkelingen aan bod die mogelijk worden uitgevoerd binnen de planperiode tot 2030. Dit betreffen zowel rijks-, provinciale en gemeentelijke ontwikkelingen.



Figuur 2.1 Doorkijk na 2015 (bron: Structuurvisie Vianen 2015, OD 205, 2005) + aanvulling overige beoogde ontwikkelingen in gemeente Vianen



2.3 Woningbouwontwikkelingen

Woningbehoefte

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van 1.800 woningen op locatie Hoef en Haag. Onderstaand is de woningbehoefte van 1.800 woningen nader onderbouwd.

Behoefte op regionaal niveau (Noordvleugel Utrecht)

Grote behoefte

In de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 (Eindbalans), die in juli 2009 is vastgesteld door de NV-partners¹, is aangegeven dat de regio een behoefte heeft aan ruimte om te wonen en te werken voor het nog steeds groeiend aantal huishoudens van de Utrechtse Noordvleugel. Na de "overloop" naar Almere moet de regio toch nog voor bijna 54.000 woningen ruimte vinden in de Noordvleugel Utrecht². Het blijkt mogelijk tweederde deel daarvan tot stand te laten komen in bestaand bebouwd gebied. Daarnaast is er stapsgewijs gezocht naar zones waar met de minste schade aan natuur en landschap nieuwe locaties ontwikkeld kunnen worden. De uitkomst is dat dit deel van de woningbehoefte verspreid in het gebied in grotere en kleinere clusters tot stand zal komen, vrijwel overal aansluitend bij bestaande lijnen van openbaar vervoer en zo veel mogelijk aansluitend bij bestaande bebouwing.

Economie en wonen

De Noordvleugel Utrecht is voor de Nederlandse economie om meerdere redenen van zeer groot belang. Het gebied bundelt een aantal ijzersterke eigenschappen. Het gaat over het behouden, versterken en ontwikkelen van die kwaliteiten, in het belang van heel Nederland. De essentie van de beoogde aanpak van de Ontwikkelingsvisie is dat de regio Utrecht voor al zijn inwoners een aangename woon- en werkomgeving moet bieden.

Het belang voor de economie blijkt ook uit de aanhoudende vraag naar woningen en bedrijvenlocaties. Die vraag is het gevolg van de demografische en economische groei maar de vraag anticipeert ook op economische ontwikkeling. In de concurrentie tussen hoog-stedelijke regio's in Europa doet deze regio het heel goed en het vasthouden van dat niveau is een belangrijke drijfveer geweest bij het opstellen van de ontwikkelingsvisie. Voor het stadsgewest geldt bovendien dat dat al geruime tijd kampt met een relatief groot tekort op haar woningvoorraad, mede veroorzaakt door de moeilijke beschikbaarheid van locaties.

Gelet op het voorgaande kan de opgave vanuit twee perspectieven worden gezien:

§ de aantrekkingskracht van de noordelijke Randstad op nationale en internationale bedrijven en instellingen;

§ de wens om de bevolking van deze regio goed te kunnen huisvesten.

Deze twee perspectieven gaan hand in hand: daar waar bedrijven zich vestigen dienen ook voldoende goede woningen te zijn.

Kwalitatieve vraag

Bij dit tweede perspectief is het van belang, naast de kwantitatieve vraag, de kwalitatieve vraag te onderkennen. In dit verband moet, in zorgvuldige afstemming tussen de regio's binnen de Noordvleugel Utrecht, de vraag worden geleid en dient te worden voorkomen dat er een eenzijdig aanbod ontstaat. Naast de marktvraag, hebben de partners in de Noordvleugel Utrecht daarom ook de ambitie om een kwaliteitsimpuls toe te voegen aan de totale voorraad, vooral in de vorm van extra centrumstedelijke en landelijke woonmilieus. Dat is nodig om woonmilieus aan te bieden die passen bij de economische ambities van het gebied. Uit recent marktonderzoek blijkt de regionale vraag zich vooral te richten op:

§ aantrekken van midden- en hogere inkomens: ruime woningen op ruime kavels;

§ aantrekkelijke prijs-kwaliteitverhouding in verband met concurrentie;

§ aanbieden van 'nicheproducten' zoals vrije kavels.

¹ De gezamenlijke NV-partners zijn de provincie Utrecht, het Bestuur Regio Utrecht, het Gewest Gooi en Vechtstreek, de Regio Amersfoort, en de gemeenten Amersfoort, Utrecht en Hilversum.

² Regio Noordvleugel Utrecht bestaat uit de regio Amersfoort, gewest Gooi en Vechtstreek en regio Utrecht.

Behoeftte op regionaal niveau (BRU-gebied)

In de regio Utrecht (het BRU-gebied³) bedraagt conform de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 (Eindbalans) de woningbouwopgave 37.000 woningen. Het woningbouwprogramma voor het BRU-gebied is als volgt:

Tabel 2.1 Woningbouwprogramma BRU-gebied (bron: NV Utrecht, 2009)

Gemeente	2015-2020	2020-2030	Totaal
Binnenstedelijk	11.900	14.600	26.500
Uitleg	4.500	6.000	10.500*
Totaal	16.400	20.600	37.000

Van de 10.500 woningen bestaat de opgave voor de Kromme Rijn/Lekzone⁴ uit 5.500 woningen tot 2030 (NV Utrecht, 2009). Hierin is de autonome groei van Vianen meegenomen. Uit het woningbouwprogramma blijkt dat de regionale woningbehoefte hoog is. De bouw van 1.800 woningen in Hoef en Haag is nodig om te voldoen aan de woningbouwopgave van 5.500 woningen in de Kromme Rijn/Lekzone.

Behoeftte op gemeentelijk niveau

Naast de regionale vraag naar woningbouw op uitleglocaties is er ook vanwege de lokale vraag de behoefte om de woningvoorraad uit te breiden. De structuurvisie 2015 Vianen gaat uit van een bouwopgave van 860 woningen binnen stedelijk gebied en een extra taakstelling van 600 woningen, die als gevolg van het ontbreken van binnenstedelijke locaties uitsluitend op een uitleglocatie gerealiseerd kan worden. In onderstaande tekstbox is de woningbouwopgave van 1.460 woningen in Vianen tot 2015 weergegeven, gebaseerd op het migratiesaldo-nul-scenario.

Toelichting woningbouwopgave op basis van het migratiesaldo-nul-scenario

In het kader van de structuurvisie Vianen 2015 (OD 205, 2005) is de woningbouwopgave tot 2015 geraamd op 860 woningen binnen stedelijk gebied. Belangrijk uitgangspunt daarbij is het voorzieningenniveau af te stemmen op het migratiesaldo-nul-scenario uit de scenariostudie van Companen (2002). In het migratiesaldo-nul-scenario is berekend dat het inwonertal groeit naar circa 21.060 inwoners in 2015, de woningvoorraad toeneemt tot circa 8.510 woningen en de gemiddelde woningbezetting daalt naar gemiddeld 2,47 personen per woning als gevolg van de vergrijzing en de wijziging van de bevolkingssamenstelling. Op basis van genoemde scenariostudie voorziet de structuurvisie 2015 in de bouw van 860 woningen tot 2015. Omdat de ontwikkeling van Vianen in 2015 niet stopt, is tevens een doorkijk gemaakt naar 2030. Er komt namelijk een moment dat inbreiden in de dorpen en de hoofdkern van Vianen niet meer mogelijk is zonder dat het groene karakter van het stedelijk gebied te sterk wordt aangetast. Daarom is er al in de Structuurvisie Vianen 2015 voor gekozen om na 2015 in oostelijke richting uit te breiden in de polder Hoef en Haag.

Ten tijde van de vaststelling van de structuurvisie (28 april 2005) bleek dat de volgens de landelijke prognose (PRIMOS) geprognosticeerde bevolkingsontwikkeling, van groei tot 2005 en daarna een geleidelijke daling, al eerder was ingezet. Ook de eerder geprognosticeerde gemiddelde woningbezetting in 2015 is naar beneden bijgesteld. Was de prognose in 2002 nog 2,47 personen per woning, in 2005 was dit nog 2,32. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een geprognosticeerde extra bouwtaakstelling van 600 woningen tot 2015.

Als gevolg van stagnerende woningbouw en exploitatie onmogelijkheden van (delen van) deze locaties blijkt de doelstelling van 1.460 (860 + 600) woningen tot 2015 niet haalbaar en ontstaat een boeggolf waardoor de al aanwezige druk op de woningbehoefte alleen maar toeneemt.

De capaciteit van de locatie Hoef en Haag, bedraagt, afhankelijk van de kwalitatieve invulling circa 1.800 woningen. De locatie biedt daarmee voldoende woningbouwcapaciteit voor de opvang van de boeggolf en de autonome groei in de periode tot 2030 en als opvanglocatie voor de taakstelling van de regio (in de taakstelling voor de regio is de autonome groei van Vianen tot 2030 meegenomen).

³ Bestuur Regio Utrecht is een samenwerkingsverband van negen gemeenten in de regio Utrecht. Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen en Zeist werken aan verbetering van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van het gebied.

⁴ De Kromme Rijn/Lekzone bestaat uit de gemeenten Nieuwegein, Vianen, Houten en Bunnik.

Het woonbeleid van de gemeente Vianen is gericht op een combinatie van enerzijds het bevorderen van doorstroming, zodat er meer huur- en koopwoningen vrijkomen voor bepaalde doelgroepen (zoals starters en doorstarters), en anderzijds het gericht bouwen voor deze doelgroepen. Het ontwikkelen van een levensloopbestendige gemeente is eveneens een doel uit het woonbeleid.

Gelet op de hiervoor beschreven kwalitatieve vraag is van belang dat Hoef en Haag geschikt is voor meerdere doelgroepen. Dit leidt er toe dat de ontwikkeling van een samenhangend plan voor het gehele gebied Hoef en Haag noodzakelijk is.

Locatiekeuze woningbouwopgave

In de structuurvisie Vianen 2015 (OD 205, 2005) is reeds opgenomen om na 2015 in oostelijke richting uit te breiden in het gebied Hoef en Haag. Bij vaststelling van de structuurvisie in 2005 is door de raad besloten:

- § om de structuurvisie vast te stellen met dien verstande dat de locatie Hoef en Haag als potentiële bouwlocatie wordt bestempeld;
- § dat Hoef en Haag pas wordt uitgevoerd nadat:
 - de herijking in 2009 geen andere inzichten oplevert dan de huidige;
 - nieuwe inzichten en kansen van andere locaties die niet in de structuurvisie zijn opgenomen op dat moment (2009) geen bruikbare alternatieven bieden.

In oktober 2007 is vanwege bovenstaande randvoorwaarden van de raad een locatiestudie uitgevoerd naar vier alternatieve locaties tegenover bouwlocatie Hoef en Haag (RBOI, 2007) (zie figuur 2.2.).



Potentiële bouwlocaties

1. Industrieterrein De Hagen
2. Locatie A27/de Hagen
3. De Eng
4. Mafit
5. Hoef en Haag

Figuur 2.2 Potentiële bouwlocaties (bron: RBOI, 2007)

De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek zijn samengevat in onderstaande tabel.

Tabel 2.2 Samenvattende beoordeling van de vijf potentiële bouwlocaties (bron: RBOI, 2007)

Aspect	Industrieterrein De Hagen	Locatie A27	De Eng	Mafit	Hoef en Haag
Type woonmilieu	- stedelijk woonmilieu - leent zich voor middelhoogbouw/ hoge dichtheid	- gemengd stedelijk woonmilieu - laagbouw en middelhoog	- landelijk/dorps woonmilieu - laagbouw - minder geschikt voor 75+ huishoudens	- landelijk/dorps woonmilieu - laagbouw - bijzondere potenties voor extensief groen woonmilieu in lage dichtheid - minder geschikt voor 75+ huishoudens	- suburbaan groen woonmilieu - laagbouw grondgebonden en gestapeld - minder geschikt voor 75+ huishoudens - bijzondere potenties door relatie met Lekdijk
Bruto oppervlakte	14 ha	9,6 ha	18 ha	13 ha	119 ha
Capaciteit aan woningen	570	255	435	325	1.800
Passende in ruimtelijke structuur	+	+	-	-	-
Passend in planologisch beleid	+	+	-	-	-
Financiële haalbaarheid	--	+	++	++	+
Fasering in de tijd	--	+	++	+	+
Specifieke belemmeringen en aandachtspunten	- bodemverontreiniging - investeringen zijn veelvoud van opbrengsten	- geluidsproblematiek A27 - kwelgebied, minder geschikt voor woningbouw	- schaalsprong - ontbreken voorzieningen	- ontsluitingsproblematiek - schaalsprong - ontbreken voorzieningen	- geluidsproblematiek A27 - geïsoleerde ligging

De ligging van de locatie ten opzichte van de Lekdijk en de recreatieplas Everstein biedt interessante potenties voor een recreatief aantrekkelijk woongebied met ruime groenblauwe voorzieningen. De locatie biedt kans om de relatie tussen Vianen, Hagestein, recreatieplas Everstein, de rivier de Lek en het stuw- en sluizencomplex te versterken.

Nadeel is de geïsoleerde ligging ten opzichte van het bestaand stedelijk gebied vanwege de ligging van de rijksweg A27. Vanwege het wegverkeerslawaai vanaf de A27 zijn ingrijpende geluidsmaatregelen vereist: een geluidsscherm en/of een afschermdende hoge wand van bedrijfsbebouwing langs de rijksweg. Ondanks dergelijke maatregelen zal een verzoek nodig zijn om af te wijken van de voorkeursgrenswaarde (bron: RBOI, 2007).


Besluitvorming woningbouw Hoef en Haag

Conform de provinciale structuurvisie 2005-2015 ligt de woningbouwlocatie buiten de rode contour. Bij de herziening van de provinciale ruimtelijke structuurvisie zal de locatie Hoef en Haag moeten worden meegenomen.

De gemeenteraad heeft op 8 april 2008 uit de vijf onderzochte locaties gekozen voor Hoef en Haag als bouwlocatie. Op 12 januari 2010 heeft de gemeenteraad besloten tussen 2013 en 2030 woonwijk Hoef en Haag te ontwikkelen, een nieuw woongebied met een omvang van 1.800 woningen (zie figuur 2.3). In het raadsbesluit is gesteld dat de ontwikkeling van Hoef en Haag moet passen binnen de geldende gemeentelijke kaders op de punten van woningbouwprogrammering, infrastructuur, duurzame ontwikkeling, leefbaarheid en voorzieningen en tevens rekening moet houden met het aanwezige cultureel erfgoed en landschappelijke- en natuurwaarden.



Figuur 2.3 Plangebied Hoef en Haag (bron ondergrond: Googlemaps, 2010)

 Plangebied Hoef en Haag

Overige woningbouwontwikkelingen

De overige woningbouwontwikkelingen betreffen kleinschalige woningbouwplannen op inbreidingslocaties van 2 tot circa 20 woningen per inbreidingslocatie in de kernen Vianen en Zijderveld.

Aandachtspunten voor het plan-MER

- § Hoewel strikt genomen de woningbouwontwikkeling Hoef en Haag niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig is, worden de activiteiten met mogelijke milieueffecten toch beschouwd in het plan-MER;
- § De invulling van woningbouwlocatie Hoef en Haag is nog niet bekend. In het plan-MER wordt aandacht besteed aan de invulling op hoofdlijnen van deze locatie. Hiertoe worden scenario's van woningbouwlocatie Hoef en Haag uitgewerkt en beoordeeld op milieueffecten;
- § Ten aanzien van de woningbouwontwikkeling wordt in het plan-MER met name onderzoek gedaan naar de effecten qua ruimtegebruik, infrastructuur, geluid, luchtkwaliteit, water, natuur, landschap, archeologie, leefkwaliteit, energie en duurzaamheid;
- § De resultaten van het plan-MER zullen worden meegenomen in de keuze voor een voorkeursalternatief;
- § Vanwege de beperkte omvang van de overige woningbouwontwikkelingen worden deze in het plan-MER niet beoordeeld op milieueffecten.

2.4 Bedrijventerreinontwikkelingen

Herstructurering en transformatie van bedrijventerrein De Biezen - De Hagen

Zoals weergegeven in de huidige structuurvisie kan voor de periode na 2015 gedacht worden aan herstructurering en transformatie van het bestaande bedrijventerrein De Biezen - De Hagen. Vooral nog is alleen sprake van revitalisering van de bestaande bedrijventerreinen. Op de langere termijn moet onderzocht worden in hoeverre het mogelijk is een deel van de bedrijven uit te plaatsen naar locaties ten oosten en zuidoosten van Vianen zodat ter plaatse van het bestaande bedrijventerrein De Hagen nieuwe woningbouwlocatie gerealiseerd kan worden.

Ontwikkelingsmogelijkheid bedrijventerrein Gaasperwaard fase 2

Ten oosten van de A27 wordt momenteel bedrijventerrein Gaasperwaard (fase 1) ter grootte van 19 ha gerealiseerd. In het streekplan 2005 - 2015 van de provincie Utrecht is een 30 ha groot bedrijventerrein Gaasperwaard aan de oostzijde van de A27 aangeduid als restcapaciteit. De resterende 12 ha (fase 2) tussen het plangebied Hoef en Haag en in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein Gaasperwaard is een ontwikkelingsmogelijkheid na 2015. Op bedrijventerrein Gaasperwaard fase 2 wordt gedacht aan de ontwikkeling van een tankstation voor alternatieve brandstoffen (aardgas, biodiesel, stroom).

Aandachtspunten voor het plan-MER

- § Bedrijventerrein Gaasperwaard (fase 1) wordt in het plan-MER gehanteerd als autonome ontwikkeling;
- § Bedrijventerrein Gaasperwaard fase 2 wordt in het plan-MER gehanteerd als planontwikkeling;
- § Vanwege de nabije ligging van bedrijventerrein Gaasperwaard fase 2 bij woningbouwlocatie Hoef en Haag worden de milieueffecten van deze mogelijke bedrijventerreinontwikkeling met woningbouwontwikkeling Hoef en Haag cumulatief beoordeeld. Met name is aandacht voor de aspecten ruimtegebruik, milieuzonering, verkeer, geluid, luchtkwaliteit, landschappelijke inpassing, water en duurzaamheid;
- § De milieueffecten van de revitalisering van bedrijventerrein De Biezen - De Hagen worden in het plan-MER onderzocht. Met name is aandacht voor de aspecten ruimtegebruik, milieuzonering, verkeer, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, water en duurzaamheid.

2.5 Infrastructurele ontwikkelingen

Verbreiding A27

Op de A27 tussen Everdingen en Lunetten staan vrijwel dagelijks files in de spitsuren ter hoogte van knooppunt Everdingen. Rijkswaterstaat voegt vanwege de fileproblemen in de richting van Everdingen naar Lunetten extra rijstroken toe in de vorm van een spitsstrook en weefstroken. Rijkswaterstaat is in de zomer van 2010 gestart met onderhoudswerkzaamheden in combinatie met de aanleg van spits- en weefstroken. Hierdoor kan het verkeer op korte termijn beter doorrijden.

Daarnaast onderzoekt Rijkswaterstaat oplossingen voor de doorstroming op lange termijn. Het Rijk is van plan de A27 van een 2x2-baansweg naar een 2x3-baansweg tussen Lunetten en de Hooipolder te verbreden. De verkorte Tracéwetprocedure wordt gevolgd. In het MER 1e fase A27 Lunetten / Hooipolder (Rijkswaterstaat, februari 2010) zijn de effecten van vier alternatieven onderzocht op hoofdlijnen. Op basis van het 1e fase MER en een advies van de betrokken maatschappelijke en bestuurlijke organisaties (gemeenten, provincies, waterschappen) neemt de minister van Infrastructuur en Milieu het besluit welk alternatief en welke varianten worden uitgewerkt in een tweede fase MER. De minister streeft ernaar in 2013 met de uitvoering van de werkzaamheden aan de verbreding van de A27 te starten.

In opdracht van het Bestuur Regio Utrecht heeft Movares een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een glazen overkapping voor een tiental locaties aan de A27 tussen Hollandsche Rading en Vianen (Movares, 2010). De overkapping zou de overlast van extra geluid en fijn stof binnen de perken moeten houden als de A27 verbreed wordt. De overkapping heeft ook als voordeel dat er dichter langs de snelweg woningen gebouwd kunnen worden.

De locatie Vianen kwam als één van meest kansrijke locaties naar voren op basis van de kosten-batenanalyse. Mogelijk wordt de glazen overkapping ter hoogte van Vianen verder onderzocht in het kader van de planstudie A27 Lunetten-Hoopolder.

Verbreding A2

De rijksweg A2 tussen het knooppunt Everdingen en knooppunt Deil is recentelijk verbreed naar 2x4 rijstroken. Tevens wordt de A2 vanaf knooppunt Oudenrijn tot aan het knooppunt Everdingen verbreed naar 2x4 rijstroken. In november 2010 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu hiervoor het Tracébesluit A2 Oudenrijn-Everdingen genomen. De verbreding kan nu worden uitgevoerd, de planning is de werkzaamheden eind 2011 gereed te hebben.

Toekomstige spoorlijn Breda - Utrecht (BRUT)

Op Rijksniveau is gesproken over de aanleg van de spoorlijn Breda - Utrecht. In 2008 is op verzoek van de Tweede Kamer een onderzoek verricht naar de mogelijke baten en mogelijke kostenbesparing van de lijn. Conclusie was dat de lijn niet eerder dan 2020 aangelegd kan worden en dus niet gecombineerd zou kunnen worden met de verbreding van de A27. Volgens het onderzoek zou de lijn levensvatbaar zijn, met 50 duizend reizigers per dag. Ter hoogte van Vianen is gesproken over de aanleg van een intercitystation. Een besluit tot aanleg van de spoorlijn is nog niet genomen. De gemeente Vianen staat positief tegenover de aanleg van de spoorlijn BRUT en het intercity station Vianen.

Aanleg ontsluitingswegen bedrijventerreinen in Vianen

Op gemeentelijk niveau zijn twee infrastructurele maatregelen beoogd ter verbetering van de ontsluiting van de bedrijventerreinen in Vianen:

1. De aanleg van de Berchmansweg tussen het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein Gaasperwaard en de afslag Vianen/Hagestein van de A27 ter ontsluiting van het bedrijventerrein Gaasperwaard. Gelet op de recente ontwikkelingen wordt betwijfeld of de voorgestane situering van de Berchmansweg nog wel de juiste is. In afwachting van deze ontwikkelingen wordt vooralsnog niet tot de aanleg van de Berchmansweg over gegaan. De ontsluiting van bedrijventerrein Gaasperwaard wordt momenteel verbeterd door aanpassing van bestaande infrastructuur;
2. De mogelijke aanleg van de 'westelijke randweg' in de oksel van de A2 en A27 ter verbetering van de ontsluiting van bedrijventerrein De Biezen en De Hagen. Afhankelijk van de aanpassing van knooppunt Everdingen op de snelwegverbredingen kan de 'westelijke randweg' worden aangelegd. Op dit moment wordt de kans dat de randweg aangelegd kan worden niet langer realistisch geacht omdat na het compleet maken van knooppunt Everdingen onvoldoende ruimte overblijft. De randweg wordt derhalve niet betrokken in het plan-MER.

Aandachtspunten voor het plan-MER

- § In de gemeente speelt een aantal zaken rond infrastructuur, zowel op rijksniveau als op gemeentelijk niveau:
- § De aanleg van extra spits- en weefstroken langs de A27 in de richting van Everdingen naar Lunetten wordt als autonome ontwikkeling gehanteerd in het plan-MER;
- § De verbreding van de A27 wordt als planontwikkeling gehanteerd in het plan-MER. Momenteel wordt hiervoor een verkorte tracéwetprocedure doorlopen. Het MER 1e fase A27 Lunetten - Hoopolder en andere onderzoeksresultaten die gedurende de plan-m.e.r. bij de structuurvisie Vianen beschikbaar komen, worden gehanteerd voor het uitvoeren van de effectenbeoordeling;
- § De verbreding van de A2 wordt als autonome ontwikkeling gehanteerd in het plan-MER (de besluitvorming hierover heeft reeds plaatsgevonden);
- § Bij de inrichting van het gebied Hoef en Haag wordt rekening gehouden met de verbetering van de bereikbaarheid, het extra ruimtebeslag, de wijzigende geluidbelasting en wijzigende luchtkwaliteit door de verbreding van de A27;
- § De realisatie van een overkapping van de A27 is onzeker. Derhalve wordt van deze variant op de verbreding van de A27 een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd, met name van de geluids- en luchtkwaliteitseffecten op het woningbouwplan Hoef en Haag;

- § Over de aanleg van toekomstige spoorlijn BRUT is nog geen besluit genomen. Vanwege de onzekere komst van de spoorlijn op de langere termijn wordt geen gevoeligheidsanalyse uitgevoerd. Evenwel wordt bij de planontwikkeling van Hoef en Haag de benodigde ruimte voor de aanleg van een toekomstig spoorlijn BRUT langs de A27 vrijgehouden van bebouwing;
- § Vanwege de onzekere uitvoering van de beoogde infrastructurele maatregelen ter verbetering van de ontsluiting van de bedrijventerreinen in Vianen ('Bergmanschweg en westelijke randweg') worden deze ontwikkelingen niet onderzocht op milieueffecten in het plan-MER.

2.6 Ontwikkelingen rond natuur, landschap en water

In het buitengebied van gemeente Vianen is in de komende 20 jaar een aantal ontwikkelingen voorzien waarbij veelal natuur-, landschaps-, natuur- alsmede recreatie doelstellingen worden gecombineerd. In hoofdzaak gaat het om de ontwikkeling van een ecologische structuur rondom Vianen/Hagestein, de aanleg van een aantal waterbergingslocaties en Ruimte voor de Lek (zie figuur 2.1).

Ontwikkeling ecologische structuur rondom Vianen/Hagestein

De provincie Utrecht versterkt de bestaande natuurgebieden door realisatie van nieuwe natuur en verbindt natuurgebieden door middel van ecologische verbindingszones. De provincie heeft een aantal prioritaire gebieden aangewezen waar zij de realisatie van nieuwe natuur wenst te versnellen. Binnen de gemeente Vianen zijn dat een aantal uiterwaarden ten noorden van Vianen en een aantal natuurgebieden in de polder Autena.

De gemeente ambieert rondom Vianen een ecologische structuur te ontwikkelen door natuurgebieden, waaronder Polder Bloemendaal, Polder Autena en Bolgerijen en de uiterwaarden te verbinden met robuuste verbindingen.

Realisatie waterbergingslocaties

In Vianen is door de gemeente een aantal zoeklocaties voor waterberging aangewezen, dit zijn de laaggelegen delen van de stadsrand: respectievelijk de polder Bloemendaal, de locatie Hoef en Haag en een gedeelte van de Gaasperwaard. Aan de noordzijde van de locatie Hoef en Haag wordt rekening gehouden met de aanleg van een waterberging die het tekort aan berging in het oostelijk deel van Vianen moet compenseren en in een deel dat in de berging voor het bedrijventerrein en uitbreiding van de woonbebouwing moet voorzien. Deze berging zal tevens dienen om de belasting van het oppervlaktewater met kwel op te vangen. De locaties bieden tevens goede mogelijkheden voor het combineren van de waterberging met andere functies zoals recreatie en de ontwikkeling van bijzondere woonvormen en natuurwaarden.

Ruimte voor de Lek bij Vianen-Hagestein

De Lek bij Vianen, Nieuwegein, Houten en IJsselstein kan de grotere hoeveelheid water die in de toekomst door de rivier zal stromen onvoldoende verwerken. Het voornemen is om de rivier meer ruimte te geven om zo de veiligheid te garanderen van de bewoners in het rivierengebied. De provincie Utrecht geeft de Lek meer ruimte in de uiterwaarden door oeversgeulen aan te leggen. In de gemeente Vianen gaat het om de volgende projecten:

- § De aanleg van een geul in de Mijnsherenwaard/Pontwaard, gebaseerd op een oude loop van de Lek. De rest van de uiterwaard zal natuurgebied worden in combinatie met een aantal recreatieve voorzieningen;
- § De aanleg van een (geïsoleerde) geul in de Vianense uiterwaard. Verder wordt de uiterwaard ingericht als natuurgebied;
- § Verlaging van de toegangsdam vanuit Houten naar het Stuweiland Hagestein (Ossenwaard).

De projecten in het kader van Ruimte voor de Lek zijn gezamenlijk weergegeven in figuur 2.4. Het voorlopig ontwerp is het voorlopig voorkeursalternatief op hoofdlijnen dat de Stuurgroep⁵ op 1 oktober 2010 heeft vastgesteld. Het voorlopig voorkeursalternatief wordt nader uitgewerkt en uiteindelijk vastgelegd in een Provinciaal Inpassingsplan. De planning is dat de aanpassingen om de veiligheid rond de Lek te vergroten in 2015 zijn afgerond.



Figuur 2.4 Voorlopig voorkeursalternatief op hoofdlijnen Ruimte voor de Lek bij Vianen
(bron: www.ruimtevoordelek.nl, 2010)

Aandachtspunten voor het plan-MER

- § Bepalen milieueffecten van de realisatie van de ecologische structuur rondom Vianen/Hagestein en de aanleg van waterbergingslocaties op het gebied van natuur, landschap en water op macroniveau. Met name is aandacht voor de genoemde milieu-aspecten natuur, landschap, water alsmede recreatiemogelijkheden;
- § De rivierverschuiving van de Lek wordt gezien als planontwikkeling in het plan-MER. De onderzoeksresultaten gedurende de procedure, waaronder het MER Ruimte voor de Lek, dat momenteel wordt opgesteld, worden gehanteerd voor het uitvoeren van de effectenbeoordeling. Aandacht is voor de genoemde milieu-aspecten natuur, landschap, water alsmede recreatie. Specifieke aandacht wordt besteed aan de mogelijke toename van kwel in het gebied Hoef en Haag door de aanleg van nevengeulen.

2.7 Voorzieningsontwikkelingen

Een aantal kleinschalige ontwikkelingen staat op het programma om het niveau van de sociaal/maatschappelijke, cultuur-, sport- en recreatievoorzieningen op peil te houden, waaronder de uitbreiding van een aantal welzijns- en onderwijsaccommodaties en de verbetering van een aantal sport- en recreatievoorzieningen. In het gebied Hoef en Haag zal mogelijk een aantal basisvoorzieningen worden gerealiseerd. In de planvorming van Hoef en Haag wordt hier rekening mee gehouden (ruimtelijke reservering).

Aandachtspunten voor het plan-MER

- § De ontwikkelingen van diverse voorzieningen betreffen kleinschalige ontwikkelingen. In het plan-MER worden deze niet apart op milieueffecten beoordeeld.

⁵ In de Stuurgroep Ruimte voor de Lek zijn de volgende instanties vertegenwoordigd: provincie Utrecht, gemeente Nieuwegein, Vianen, Houten, IJsselstein, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat Oost Nederland, district Rijn en Lek, Programmadirectie Ruimte voor de River en vertegenwoordiging van de klankbordgroep.

2.8 Reikwijdte plan-MER

Het plan-MER bevat een analyse van de milieueffecten van de volgende ontwikkelingen die in de structuurvisie maximaal mogelijk worden gemaakt:

Thema	Ruimtelijke ontwikkeling
Woningbouw	De aanleg van woonwijk Hoef en Haag met 1.800 woningen
Bedrijventerrein	De mogelijke toekomstige ontwikkeling van bedrijventerrein Gaasperwaard fase 2
	Herstructurering/revitalisering van bedrijventerrein De Biezen - De Hagen
Infrastructuur	De verbreding van de rijksweg A27 naar een 2x3-baansweg
	De mogelijke overkapping van de A27 ter hoogte van Vianen (in het plan-MER de uitvoering van een gevoeligheidsanalyse)
	De aanleg van de mogelijke toekomstige spoorlijn Breda-Utrecht (in het plan-MER alleen rekening houden met het ruimtebeslag)
Natuur, landschap en water	De ontwikkeling van een ecologische structuur rondom Vianen/Hagestein
	De aanleg van waterbergingslocaties in de polder Bloemendaal, het gebied Hoef en Haag en een gedeelte van Gaasperwaard
	Ruimte voor de Lek ter hoogte van Vianen/Hagestein: de aanleg van twee nevengeulen, de verlaging van de toegangsdam vanuit Houten naar het Stuweiland Hagestein en de ontwikkeling van natuurgebieden en recreatieve voorzieningen in de uiterwaarden.

Het plan-MER focust met name op de milieueffecten van de ontwikkeling van woningbouwlocatie Hoef en Haag (rekening houdend met ontwikkeling van bedrijventerrein Gaasperwaard fase 2), omdat in de structuurvisie over de inrichting van de woonwijk op hoofdlijnen relevante keuzes worden vastgelegd. Het plan-MER levert hier een nuttige bijdrage aan de besluitvorming over de structuurvisie.

2.9 Planproces woningbouwlocatie Hoef en Haag

Op 1 maart 2010 is een intentie-overeenkomst tussen de gemeente en een consortium van ontwikkelaars gesloten dat de woningbouw zal realiseren. Het consortium bestaat uit Bouwfonds Ontwikkeling BV, AM Grondbedrijf en Bouwvereniging Volksbelang.

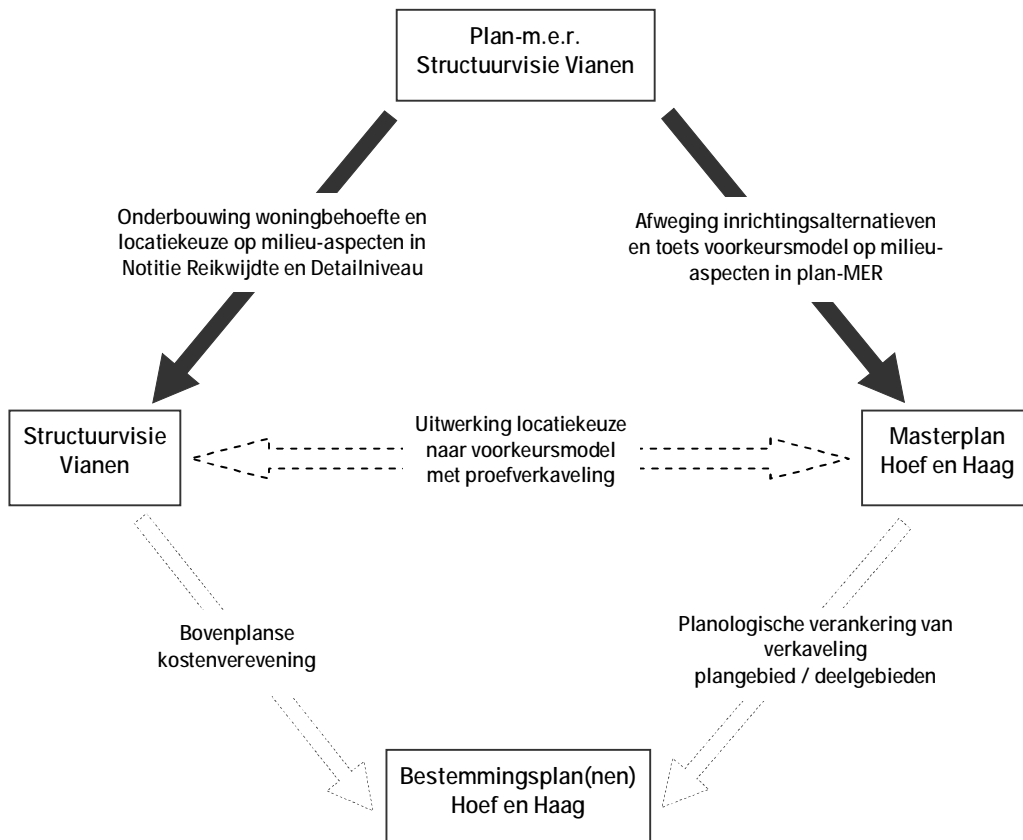
Parallel aan het opstellen van het plan-MER structuurvisie Vianen en de ontwerp-structuurvisie Vianen wordt de planvorming van woonwijk Hoef en Haag in opdracht van gemeente Vianen en het consortium uitgewerkt in een globaal stedenbouwkundig plan voor Hoef en Haag, ook wel aangeduid als Masterplan. Het Masterplan heeft als doel een helder inzicht in de toekomstige identiteit van het gebied te geven, de ambities vast te leggen en de ruimtelijke kwaliteiten van de wijk als geheel maar ook van de verschillende wijkdelen afzonderlijk te beschrijven.

In september 2010 is gestart met de voorstudies ten behoeve van de planstudie van woningbouwlocatie Hoef en Haag. In het kader van de planstudie zijn o.a. een woningmarktonderzoek, een archeologisch bureau-onderzoek, een verkeersstudie en een omgevingverkenning (nulsituatie) uitgevoerd. Momenteel wordt een nota van uitgangspunten en ambities opgesteld die als basis dient voor het opstellen van drie scenario's en het uitwerken van de inrichting op hoofdlijnen. Daarnaast wordt een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd vanwege de heersende kwelproblematiek en het waterbergingsstekort.

Functie plan-m.e.r. in planvorming woningbouwlocatie Hoef en Haag

De plan-m.e.r. ondersteunt de totstandkoming van het Masterplan voor Hoef en Haag. In het plan-MER wordt een aantal scenario's van de inrichting op hoofdlijnen onderzocht en beoordeeld. Daartoe worden zowel de scenario's van woningbouwlocatie Hoef en Haag met verschillende inrichtingen en ruimtelijke kwaliteiten als de effecten van de inrichtingen op de omgeving beoordeeld.

De resultaten van het plan-MER zullen worden meegenomen in de keuze voor een voorkeursalternatief, dat vervolgens in het Masterplan verder wordt uitgewerkt en vastgelegd in de structuurvisie. Het Masterplan is echter geen wettelijk plan of besluit, zodoende kan de plan-m.e.r. niet aan dit plan worden gekoppeld.



Figuur 2.5 Functie plan-m.e.r. in planproces Hoef en Haag

De planvorming van Hoef en Haag wordt derhalve enerzijds vormgegeven in de structuurvisie Vianen (onderbouwing woningbehoefte en locatiekeuze en inrichting op hoofdlijnen) en anderzijds in het Masterplan Hoef en Haag (uitwerking inrichting op hoofdlijnen in een verkavelingsplan). Het plan-MER dient formeel ter ondersteuning van de besluitvorming in de structuurvisie, alsook 'informeel' ter ondersteuning van het Masterplan Hoef en Haag. Na vaststelling van de structuurvisie Vianen en het Masterplan Hoef en Haag kunnen de bestemmingsplannen voor de deelgebieden en concrete bouwplannen worden opgesteld.

3 Beoordelingsmethodiek

3.1 Referentiesituatie

De milieueffecten van de voorgenomen ontwikkelingen worden afgezet tegen de referentiesituatie. Met het beschrijven van de referentiesituatie wordt inzichtelijk gemaakt wat het uitgangspunt is bij de effectbeschrijving van de activiteiten, die mogelijk worden gemaakt door de Structuurvisie Vianen. De referentiesituatie betreft de huidige situatie aangevuld met autonome ontwikkelingen, zonder de ontwikkelingen voorzien in de Structuurvisie Vianen. Met autonome ontwikkelingen worden die ontwikkelingen benoemd waarover reeds bestuurlijke overeenstemming heeft plaatsgevonden.

De referentiesituatie voor het plan-MER Structuurvisie Vianen beslaat het jaar 2030 en bestaat uit het volledige grondgebied van de gemeente Vianen.

3.2 Beoordelingsmethodiek

In de plan-MER bij de Structuurvisie Vianen worden de milieueffecten van de voorziene ruimtelijke ontwikkelingen aan de hand van de volgende vijf clusters beschreven:

- § Ruimtegebruik (wonen, werken, recreatie, sport, sociale effecten);
- § Landschap, cultuurhistorie en archeologie;
- § Natuur, bodem en water;
- § Verkeer, vervoer en infrastructuur;
- § Milieu (luchtkwaliteit, geluid, geur en externe veiligheid);
- § Duurzaamheid.

In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de clusters, de milieu-aspecten, de te beoordelen effecten en de wijze van effectenbeoordeling. Daartoe is een onderscheid gemaakt in de cumulatieve effectenbeoordeling van alle ruimtelijke ontwikkelingen die naar verwachting worden opgenomen in de structuurvisie Vianen en de specifieke effectenbeoordeling van de woningbouwontwikkeling Hoef en Haag.

Tabel 3.1 Beoordelingskader

Cluster	Milieu-aspect	Effect	Werkwijze structuurvisie	Werkwijze Hoef en Haag
Ruimtegebruik	Wonen	Effect op bestaande en toekomstige woningen	Kwalitatief	Kwalitatief
	Werken	Effect op bestaande en effect van toekomstige bedrijventerrein(en)	Kwalitatief	Kwalitatief
	Voorzieningen	Effect op bestaande en effect van toekomstige voorzieningen	Kwalitatief	Kwalitatief
	Recreatie en sport	Effect op bestaande en effect van toekomstige voorzieningen	Kwalitatief	Kwalitatief
	Landbouw	Landbouwkundige situatie	Kwalitatief	Kwalitatief
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Landschap	Landschappelijke structuur	Kwalitatief	Kwalitatief
		Ruimtelijk-visuele kwaliteit	Kwalitatief	Kwalitatief
		Landschappelijke en aardkundige waarden	Kwalitatief	Kwalitatief
	Cultuurhistorie	Beschermde waarden	Kwalitatief	Kwalitatief
		Overige niet beschermde waarden	Kwalitatief	Kwalitatief
	Archeologie	Archeologische verwachtingswaarde	Kwalitatief	Kwalitatief
Beschermde monumenten		Kwalitatief	Kwalitatief	
Natuur, bodem en water	Natuur	Beschermde gebieden (EHS, Natura 2000)	Kwalitatief	Kwalitatief
		Beschermde soorten	Kwalitatief	Kwalitatief
		Ecologische relaties (EVZ's)	Kwalitatief	Kwalitatief
	Bodem	Bodemkwaliteit, bodemstructuur, grondbalans	Kwalitatief	Kwalitatief
	Water	Grond- en oppervlaktewater	Kwalitatief	Kwalitatief, indien nodig kwantitatief
		Kwetsbare gebieden	Kwalitatief	Kwalitatief
Wateropgaven		Kwalitatief	Kwalitatief	
Verkeer, Vervoer en infrastructuur	Mobiliteitsontwikkeling, bereikbaarheid, verkeersafwikkeling	Toename verkeer als gevolg van ontwikkelingen, Capaciteit infrastructuur	Kwalitatief, indien nodig kwantitatief	Kwantitatief
	Langzaam verkeer / openbaar vervoer	Effecten op bestaande voorzieningen, kansen voor nieuwe voorzieningen	Kwalitatief	Kwalitatief
	Verkeersveiligheid	Knelpunten	Kwalitatief	Kwalitatief
Milieu	Luchtkwaliteit	Toename uitstoot luchtverontreinigende stoffen	Kwalitatief	Kwantitatief
	Geluid	Geluiduitstraling op omgeving door (toename) wegverkeer, spoor en bedrijvigheid	Kwalitatief	Kwantitatief
		Geluidbeperkingen vanuit omgeving op ontwikkeling	Kwalitatief	Kwantitatief
	Externe Veiligheid	Risico's vanuit ontwikkelingen op omgeving (inrichtingen en vervoer gevaarlijke stoffen)	Kwalitatief	Kwalitatief
		Beperkingen vanuit omgeving (vervoer gevaarlijke stoffen, inrichtingen, buisleidingen)	Kwalitatief	Kwalitatief
	Licht	Toename lichthinder	Kwalitatief	Kwalitatief
	Geur	Consequenties van geurhindercontouren op mogelijkheden voor ontwikkeling	Kwalitatief	Kwalitatief
Duurzaamheid	Energie	Toepassing energieopwekking en duurzame energiebronnen	Kwalitatief	Kwalitatief
	Klimaat en water	Klimaatbestendigheid van plannen	Kwalitatief	Kwalitatief
	Leefklimaat	Toepassing maatregelen ten behoeve van het leefklimaat	Kwalitatief	Kwalitatief

3.3 Effectenbeoordeling

De effectenbeoordeling dient ter ondersteuning van te maken keuzes in de structuurvisie Vianen. De beoordeling van de milieueffecten van de ruimtelijke ontwikkelingen in het gehele plangebied wordt in het plan-MER kwalitatief beschreven op basis van bestaande informatie en al lopende onderzoeken, uitgezonderd de woningbouwontwikkeling Hoef en Haag.

In het plan-MER wordt ingezoomd op de realisatie van woonwijk Hoef en Haag. De beoordeling van de milieueffecten van deze ontwikkeling vindt in het plan-MER waar nodig op kwantitatieve wijze plaats door de uitvoering van gebiedsonderzoeken, zoals de berekening van geluidhinder en de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. Hiertoe worden de effecten van alternatieven (scenario's) van de woningbouwontwikkeling zodoende waar nodig kwantitatief met elkaar vergeleken.

Ruimtegebruik (wonen, werken, voorzieningen, recreatie, sport en landbouw)

Op een globaal niveau wordt de invloed van de ontwikkelingen uit de structuurvisie op de bestaande situatie rond wonen, werken, voorzieningen, recreatie, sport en landbouw beschreven. Op concreter niveau vindt in het plan-MER de effectenbeoordeling plaats van het ruimtegebruik binnen het gebied Hoef en Haag.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de plan-MER wordt op hoofdlijnen bekeken welke landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden aanwezig zijn in het gebied en welke effecten de ruimtelijke ontwikkelingen hier op hebben. In het bijzonder vindt een effectenbeoordeling plaats van de woningbouw- en bedrijventerreinontwikkelingen in het gebied Hoef en Haag en Gaasperwaard op de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Bij de effectenbeoordeling worden o.a. de resultaten uit het archeologisch bureau-onderzoek van de woningbouwlocatie Hoef en Haag gehanteerd, dat in september 2010 is uitgevoerd. De drie scenario's van woningbouwontwikkeling Hoef en Haag worden tevens beoordeeld op ruimtelijk-visuele kwaliteit.

Bodem, natuur en water

In het plan-MER wordt op hoofdlijnen bekeken welke effecten de voorziene ontwikkelingen op de bodemopbouw en -kwaliteit hebben. Specifieke aandacht wordt besteed aan de grondbalans in relatie tot de ontwikkelingen in het gebied Hoef en Haag.

In het plan-MER wordt de invloed van de ruimtelijke ontwikkelingen op bestaande beschermde natuurgebieden beschreven (EHS en Natura 2000).

De invloed van de ruimtelijke ontwikkelingen op de (grond)waterhuishouding wordt, uitgezonderd de ontwikkelingen in de polder Hoef en Haag, op macroniveau onderzocht en beschreven. In het kader van de woningbouwontwikkeling Hoef en Haag wordt vanwege de heersende grondwaterproblematiek (bergingstekort en kwel) een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd. De onderzoeksresultaten worden gehanteerd bij de effectenbeschrijving van de woningbouwontwikkeling in het plan-MER.

Verkeer, vervoer en infrastructuur

In het plan-MER wordt de invloed van ruimtelijke ontwikkelingen op de bestaande infrastructuur en het verkeer en vervoer bekeken. Het gaat dan om de verkeersaantrekkende werking van de woningbouw- en bedrijventerreinontwikkeling. Het effect van ruimtelijke ontwikkelingen op verkeer en vervoer wordt kwantitatief beschreven. In het kader van de plan-MER worden (model)berekeningen voor de infrastructuur rondom het gebied Hoef en Haag en bedrijventerreinontwikkeling Gaasperwaard fase 2 uitgevoerd. Specifieke aandacht wordt besteed aan de ontsluiting van de woonwijk Hoef en Haag, rekening houdend met de bedrijventerreinontwikkeling Gaasperwaard fase 2.

Milieu (luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en geur)

In dit cluster wordt bekeken in hoeverre de ruimtelijke ontwikkelingen een effect hebben op lucht, geluid, externe veiligheid en geur; de nieuwe ontwikkeling als bron. Daarnaast wordt bekeken in hoeverre de ruimtelijke ontwikkelingen belemmerd worden door aspecten als luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en geur; de nieuwe ontwikkeling als "gevoelige bestemming".

Voor de ontwikkeling van Hoef en Haag worden de effecten op het gebied van lucht en geluid bepaald op basis van hoeveelheden en soort verkeer. Waarbij verkeer wordt gezien als de belangrijkste producent van geluid en lucht. De luchtkwaliteit en geluidhinder worden getoetst aan de grenswaarden volgend uit de wet- en regelgeving.

Het effect van lichtuitstraling van Hoef en Haag wordt op basis van expert judgement bepaald.

Bij externe veiligheid wordt met name stil gestaan bij het vervoer van gevaarlijke stoffen en de aanwezigheid van een of meerdere leidingstraten. De belangrijkste bron hiervoor is de risicoatlas Utrecht. Ook wordt er gekeken naar eventuele inrichtingen die van invloed kunnen zijn in het kader van het BEVI (Besluit externe veiligheid inrichtingen).

Duurzaamheid

De ambities op het vlak van duurzaamheid zijn binnen de gemeente Vianen relatief hoog. De duurzaamheidsambities die gelden voor ruimtelijke ontwikkelingen worden in het plan-MER kwalitatief bekeken. Ten aanzien van de woningbouwontwikkeling Hoef en Haag verdient een aantal (milieu)aspecten in de planfase concrete aandacht en concrete maatregelen, andere zijn (pas) relevant in de vervolgfase van het project, bijvoorbeeld bij het ontwerp van gebouwen en voorzieningen..

Het effect op energie omvat de kwalitatieve beoordeling van toepassingsmogelijkheden van duurzame energiebronnen met specifieke aandacht voor energieopwekking, gebruik restwarmte, koude-warmte opslag, distributie, etc. bij de ontwikkeling van Hoef en Haag.

Bij klimaat en water wordt stilgestaan in hoeverre de ruimtelijke ontwikkelingen bestendig zijn voor klimaatverandering. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om waterberging en afvoercapaciteit in perioden van extreme neerslag of droogte of het lokaal optreden van hitte-eilanden in relatie tot de woon- en zorgfunctie in een gebied.

Het begrip leefklimaat is een veelomvattend begrip dat doelt op de kwaliteit van de leefomgeving van mensen. Het leefklimaat binnen het gebied Hoef en Haag wordt in grote mate beïnvloed door bestaande activiteiten in en om het gebied, toekomstige ontwikkelingen in de omgeving van het gebied en tot slot door de inrichting en het gebruik van het gebied zelf. In het plan-MER zal specifiek voor de woningbouwontwikkeling Hoef en Haag op het gebied van leefklimaat op kwalitatieve wijze integraal aandacht worden besteed aan de effecten van maatregelen ten behoeve van het optimaliseren van het leefklimaat, zoals de kwaliteit van de openbare ruimte en het bevorderen van sociale cohesie, sociale veiligheid en levendigheid.

4 Procedure

4.1 Betrokkenen

De m.e.r.-procedure, zoals vastgelegd in de Wet milieubeheer (Wm), wordt doorlopen in samenhang met de openbare structuurvisieprocedure conform de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro).

Initiatiefnemer

Een initiatiefnemer is een particulier en/of overheidsorganisatie die het voornemen heeft een activiteit te ondernemen. In deze procedure treedt het College van B&W van de gemeente Vianen als initiatiefnemer op.

Bevoegd gezag

Onder het bevoegd gezag wordt de overheidsinstantie verstaan die bevoegd is om over het voornemen van de initiatiefnemer een besluit te nemen. Voor het bevoegd gezag bestaat het belangrijkste besluit uit het vaststellen van de structuurvisie. Het bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure is de gemeenteraad van Vianen.

Commissie m.e.r.

Het bevoegd gezag wordt bij haar besluiten geadviseerd door de landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.). Deze onafhankelijke commissie bestaat uit tal van deskundigen op milieugebied. Voor iedere milieueffectrapportage wordt uit de commissie een werkgroep samengesteld. Deze werkgroep adviseert het bevoegd gezag eerst over de reikwijdte en het detailniveau (advies) en later over de juistheid en volledigheid van het MER (het toetsingsadvies).

Betrokken bestuurlijke organen

Onder betrokken bestuurlijke organen worden die partijen bedoeld die in het r.o.-traject worden geraadpleegd:

- § De adviseurs die krachtens de wettelijke regeling voor het tot stand komen van de structuurvisie als zodanig optreden (denk aan Rijkswaterstaat, provincie Utrecht, het BRU, de buurgemeenten, waterschap Rivierenland, etc.);
- § De VROM-inspectie;
- § De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Insprekers

In de plan-m.e.r. is aangegeven dat een ieder recht heeft op inspraak tijdens de procedure. Degene die tijdens de m.e.r. van dit recht gebruik maken zijn de insprekers. Het bevoegd gezag informeert een ieder tijdig via de gebruikelijke openbare communicatiekanalen wanneer en op welke wijze de inspraakmogelijkheden zich voordoen.

4.2 Stappen plan-m.e.r.

Voor de plan-m.e.r.-procedure geldt een aantal voorschriften:

1. Openbare kennisgeving
2. Raadpleging
3. Opstellen van het plan-MER
4. Kennisgeving van het plan-MER en tervisielegging van de ontwerp-structuurvisie en de daarbij behorende inspraakmogelijkheden en toetsing Commissie m.e.r.;
5. Motivering gevolgen van de plan-m.e.r. in de definitieve structuurvisie
6. Bekendmaking van de structuurvisie
7. Evaluatie van de plan-m.e.r.-resultaten

Stap 1: Openbare kennisgeving

Zoals beschreven in paragraaf 1.3 start de plan-m.e.r. met een openbare kennisgeving. De openbare kennisgeving bestaat uit de aankondiging van het College B&W dat zij het voornemen heeft om een structuurvisie Vianen op te stellen en ter ondersteuning van de besluitvorming een plan-m.e.r. te doorlopen. In de openbare kennisgeving wordt aangegeven hoe de verdere planvoorbereiding wordt vorm gegeven:

- § Wat de procedurestappen zijn van de plan-m.e.r. in relatie tot de vaststelling van de structuurvisie;
- § Waar en wanneer de Notitie Reikwijdte en Detailniveau ter inzage wordt gelegd;
- § Wie op welke wijze en binnen welke termijn de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen op het voornemen naar voren te brengen en advies op het op te stellen plan-MER uit te brengen;
- § Of de Commissie m.e.r. ook in de gelegenheid wordt gesteld advies op het op te stellen plan-MER uit te brengen.

Stap 2: Raadpleging

Na de publicatie van de openbare kennisgeving moet de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER worden bepaald. Voor deze plan-m.e.r. is gekozen voor het opstellen, publiceren en ter inzage leggen van een startdocument, zijnde deze notitie reikwijdte en detailniveau. Tijdens de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk reageren op deze notitie en zijn/haar zienswijze op het voornemen indienen, alsmede zijn/haar visie geven over wat onderzocht moet worden in het plan-MER en op welke manier.

Vrijwillige raadpleging Commissie m.e.r.

In een plan-m.e.r. is het verplicht de Commissie m.e.r. te raadplegen wanneer de m.e.r.-plichtige activiteit in de EHS gelegen is of wanneer er een passende beoordeling doorlopen moet worden, vanwege (verwachte) wezenlijk negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. Maar, indien dit niet het geval is, mag de Commissie ook op vrijwillige basis geraadpleegd worden.

In de EHS-gebieden binnen de gemeente Vianen vinden geen m.e.r.-plichtige activiteiten plaats. Naar verwachting zijn er geen effecten van de ruimtelijke ontwikkelingen op de Natura 2000-gebieden. In geval van de structuurvisie Vianen is naar verwachting derhalve geen sprake van een passende beoordeling, zoals weergegeven in paragraaf 1.2.

Gezien de omvang van het project en de aard van de ontwikkelingen wil de gemeente de Commissie m.e.r. op vrijwillige basis raadplegen.

Stap 3: Opstellen van het plan-MER

Het plan-MER wordt opgesteld op basis van de bepaalde reikwijdte en het detailniveau. Het plan-MER is een centraal onderdeel van de procedure waarin het voornemen en alternatieven worden beoordeeld op milieueffecten. Het plan-MER dient als milieu-informatiebron voor de ruimtelijke procedure (structuurvisie).

Stap 4: Kennisgeving van het plan-MER, terinzagelegging van de ontwerp-structuurvisie en toetsing Commissie m.e.r.

Het plan-MER en de ontwerp-structuurvisie worden tegelijkertijd ter inzage gelegd. Eenieder kan gedurende een periode van 6 weken schriftelijk een reactie op beide documenten geven.

In dezelfde periode vindt de toetsing van de Commissie m.e.r. plaats. De Commissie m.e.r. zal het plan-MER beoordelen op juistheid en volledigheid en toetsen of het plan-MER invulling geeft aan het door de Commissie gegeven advies over de reikwijdte en het detailniveau (stap 2).

Stap 5: Motiveren gevolgen in de definitieve structuurvisie

De gemeente Vianen zal in de definitieve structuurvisie motiveren hoe met de uitkomsten van het plan-MER en de inspraakreacties is omgegaan.

Stap 6: Bekendmaking vastgestelde structuurvisie

Conform de planprocedure wordt de definitieve vastgestelde structuurvisie bekend gemaakt.

Stap 7: Evaluatie

Na vaststelling van de structuurvisie Vianen wordt bekeken welke milieu-aspecten voor evaluatie in aanmerking komen.

4.3 Inhoud plan-MER

De kern van de plan-m.e.r. wordt gevormd door het plan-MER, een milieueffectrapport waarin de milieueffecten van de structuurvisie Vianen worden beschreven. Daarnaast moeten redelijke alternatieven worden beschreven en op hun milieueffecten worden beoordeeld. Het plan-MER moet de volgende onderdelen bevatten (vrij naar wettekst):

- § Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de bandbreedte die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de bandbreedte (mogelijke alternatieven en eventuele varianten);
- § Een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven bandbreedte;
- § Een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven bandbreedte daarvoor gevolgen kunnen hebben, en van de te verwachte autonome ontwikkeling van dat milieu;
- § Een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit en de beschreven bandbreedte kunnen hebben, en een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- § Een vergelijking van de als gevolg van de beschreven verwachte ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk van de in beschouwing genomen bandbreedte;
- § Een overzicht van de leemten in de beschrijving van de milieueffecten ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens en een opzet voor een evaluatieprogramma;
- § Een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het plan-MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven bandbreedte.

4.4 Planning

De planning voor de plan-m.e.r.-procedure ziet er als volgt uit:

Procedurestap	Datum
Openbare kennisgeving	Februari 2011
Raadpleging (incl. raadpleging Commissie m.e.r.)	Februari - maart 2011
Opstellen plan-MER	Maart - juli 2011
Kennisgeving en tervisielegging ontwerp-structuurvisie/plan-MER (incl. toetsing plan-MER door Commissie m.e.r.)	Augustus - september 2011
Motiveren gevolgen van de plan-m.e.r.-procedure in structuurvisie	Oktober 2011
Bekendmaking vastgestelde structuurvisie	November 2011
Evaluatie	Nader te bepalen